

Литературно ЗЕМЕДЕЛСКО ЗНАМЕ

СЪЮЗ НА ПИСАТЕЛИТЕ
ЗЕМЕДЕЛЦИ В БЪЛГАРИЯ

ПОСЛЕДНИ ДУМИ НА НИКОЛА ПЕТКОВ В СЪДА

На 16 август 1947 г. Никола Д. Петков е осъден на смърт. Присъстващите на процеса френски журналисти Пол Вернен и Жан Бернар предават последните му думи в книгата „ДЕЛОТО ПЕТКОВ“, издадена през 1948 г. в Париж. Предлагаме откъс от нея на нашите читатели.

-Господа съдии, след като изслушах изказванията на свидетелите, речите на обвинението и защитата, със спокойна съвест и давайки си сметка за моята отговорност пред българското правосъдие и към политическата организация, към която принадлежи и за която винаги съм готов да дам живота си, мога да декларирам следното:

Никога не съм вземал участие в нелегална дейност, насочена срещу властта от 1944 г., чито създател съм и аз. Член съм на Български земеделски народен съюз от 1923 г. Неговите основни принципи са: мир, свобода, народовластие. Единствените му оръжия са бюлетината за гласуване и пресата. БЗНС никога не е приягвал до организации със секретни действия и конспирации, никога не е участвал в преврати и винаги е бил жертва...

Кървавият преврат от 9 юни 1923 г. свали земеделското правителство и унищожи лидерите на земеделското движение начело с Александър Стамболовски.

Аз подадох оставка от правителството на Отечествения фронт, защото така реши изпълнителният комитет на Земеделския съюз.

След като минах в опозиция, до момента на арестуването ми не съм преставал да работя за разбирателството между Земеделския съюз и Работническата партия. Никога не съм служил на реакционни сили в България и чужбина.

Господа съдии, от две години срещу мен се води най-жестоката кампания, която някога е била насочена срещу български политик. Аз понесох всичко без да се оплаквам. Ще понеса с кураж и това, което ме очаква по-нататък, защото това е неизбежна съдба в тъжната действителност на българската политика.

Като скромен работник в политическия живот аз нямам право да се оплаквам, защото двама смели политически мъже Димитър Петков и Петко Д. Петков бяха жестоко убити като предатели по улиците на София.

Господа съдии, сигурен съм, че вие ще оставите на страна политическите съображения, които нямат място в една съдебна зала,

Убеден съм, че ръководейки се от Вашата съдийска съвест, поне така се надявам, ще издадете една оправдателна присъда.

На 23 септември около 00, 15 ч. е изпълнена смъртната присъда. Според решението на „Народния“ съд, „врагът на отечеството“ трябва да бъде умъртвен чрез обесване. Но архивни документи и свидетели показват, че големият демократ е измъчван жестоко и убит зверски с чукове по главата, след което мъртвъ е провесен на въже.

ЕДНИ ОТ ПЪРВИТЕ

На 26.09.2019 г. се навършват 30 години от създаването на инициативен комитет за образуване на „Клуб на репресираните“ в България след 1945 г. със седалище гр. Пловдив /Стомени на единствения жив участник Тако Иванов Караванов/

През 1947 г. БЗНС Н. Петков беше забранен със закон по чл. 5, и чл. 1 от Закона за забраняване и разтурване на организацията и нейните поделения. По този начин бях съден през 1955 г. и втори път през 1958 г.

Ние земеделците Николапетковисти, търсехме начин как да възстановим БЗНС - Н.Петков. След много умуване и коментари, решихме да образуваме клуб на репресираните в България след 1945 г. Даваше се възможност земеделците Николапетковисти да бъдат готови за възстановяване на дружбите. След отмяната на забраната на БЗНС - Н.Петков на 15.01.1990 г. те бяха възстановени.

Решено бе Димитър Баталов да подготви писмо-обръщение към Тодор Живков, Народното събрание, в-к „Работническо дело“ и др. и да се оповести за създаването на Клуб на репресираните в България. Той ни прочете обръщението. Одобрихме го. Подписахме го 7 човека, като членове на Инициативния комитет: Вангел Горов, Димитър Баталов, Тодор Кавалджиев, Тако Караванов, Генко Йорданов, Тончо Тонев, Дончо Атанасов. Димитър Пенчев го предаде на западните радиостанции за излъчване.

Ба началото на месец октомври 1989 г. от западните радиостанции беше оповестено, че в България е създаден инициативен комитет за образуване на „Клуб на репресираните в България след 1945 г.“

Така в началото на 1990 г. с тези подписи и подписите от гр. Пловдив беше регистриран „Клуб на репресираните в България след 1945 г.“ Ето и обръщението:

До всички физически и морално репресирани по политически причини земеделци, социалисти, демократи, независими интелектуалци, анархисти и безпартийни, техните братя, сестри и потомци освен ония, които имат отявлена фашистка дейност и профашистки намерения.

Оцелелите при невероятни условия на инквизиции, глад и непрекъснат морален гнет, останаха с лице по воля и убеденост към националните проблеми, но: За да се освободи нашата история от „зоните на мъчането“; За да се пресече пътят на волунтаристичните уклони, изцедили толкова сълзи и кръв; За да не се отразяват конюктурни политически колебания върху общочовешките ценности; За не се раздава право на труд, на учение, на професия, на талант по сценарий;

За да се постави граници пред всякакъв монопол, императив и произвол; За да бъде спасена икономиката ни от икономически рамки и утопично-догматични катастрофални видения,

РАЙКО ДАСКАЛОВ - от детството до Версайския договор

Райко Даскалов се ражда в будно и родолюбиво семейство.

Учи в училището на Бяла черква, а по-късно в реалната гимназия на Велико Търново и вrenomираната търговска гимназия на град Свищов. Там, освен солидни икономически знания, получава и добра езикова подготовка изучава немски, руски и френски. По почина на баща си, който създава потребителна кооперация „Зашита“ в родния си град, Райко Даскалов прави ученическа кооперация „Солидарност“. Дипломира се през 1906 г. с амбиция да продължи образоването си. Работи като чиновник в „Балканска трибуна“, а после като журналист. Острото перо, непокорния дух и участието му в студентската акция против цар Фердинанд, прекратяват журналистическата му дейност.

През есента на 1907 г. се записва в Хумболтовия университет, после се прехвърля във Философския факултет в Берлин. През есента на 1910 г. отправя молба до Белочерковската дружба задочно да бъде приет за неин член и пише лично до Александър Стамболовски да му изпраща вестник „Земеделско знаме“, за да му сътрудничи. Защитава докторска дисертация на тема: „Чуждестранния капитал в България“ и още същата година тя е публикувана на немски език от британското издателство „Адлер“.

Удовлетворен от себе си и от отзивите, които немските преподаватели дават за него и научния му труд, той се завръща в България, с вдъхновение - всичко научено там, да го приложи на дело тук, в Родината. А България е в навечерието на Балканската война. Записва се доброволец. Участва в боевете при Чаталджа. След започване на Междусъюзническата война е прехвърлен на запад, срещу Сърбия и там влиза в тежки сражения, за което е награден с воински кръст за храброст „НАШИЯ ВОЕНЕН ОРДЕН ЗА ХРАБРОСТ“, София 28 Октомври 1913 г. Получава ордена докато е курсант в „Школата за запасни офицери“ в София, но това не го радва. Райко Даскалов е покрусен от двете програни войни и последвалата ги национална катастрофа. Добрата му икономическа подготовка е причина Земеделският съюз да го ангажира за Управител на „Народен магазин“ и той успява да го стабилизира, като активно работи и за цялостната кооперативна дейност на съюза. Чувства заплахата на приближаващата се нова война /Първата световна война/ и високо заявява „Никаква авантюра, абсолютен, строг, искрен и пълен неутралитет. Да пазим България.“ Д-р Райко Даскалов апелира за общопартиен кабинет, в който БЗНС самоотвържено да отстоява позицията си на неутралитет, но до такъв не се стига и на 10 септември 1915 г. се обявява пълна мобилизация, а на 1 октомври с. г. България е въвлечена във войната на страната на Тройния съюз. Райко Даскалов воюва само няколко месеца. През януари 1916 г. е арестуван и доведен в София, с обвинение по Деклоазиеровата афера. Процесът продължава няколко месеца и за да бъде отстранен като политически противник получава тежка присъда 8 години затвор. Той не умира, чете, събира материали за книгата си „Борба за земя“, която по-късно ще издаде, пише писма. В затвора той формира философските си възгледи за владеенето на земята, като средство за премахване на бедността и икономическото неравенство. Във в. Земеделско знаме пише: трудовото стопанство е единствената форма на производство, която ще спаси света от гнета на эксплоатацията и ще докара истинско народовластие у нас и света.“ Ал. Стамболовски е заинтересуван от философските идеи на своя другар по съдба.

Войната бушува с всичка сила в Европа. По бойните полета гинат хиляди хора. Войниците, разбирачки безсмислено на проточилата се война, не искат вече да са пушечно месо. След пробива при Добро поле през септември 1918 г., българските войски от Южния фронт стихийно напускат фронтовата линия и се отправят към София, за да искат възмездие за своето страдание и погиналите свои другари.

На 23 септември цар Фердинанд освобождава от затвора Ал. Стамболовски и му предлага да състави кабинет, но той отказва. Освободен е и Райко Даскалов. Двамата земеделци, заедно с други политици участват делегация, която трябва да преговаря с представители на Съглашението и заминават за Кюстендил. Там д-р Райко Даскалов разбира, че необуздана голяма войскова част е събрана в Радомир и може да потегли за София. Той напуска делегацията и се отива в Радомир. От разбунтуваната войнишка маса успява да състави редовна армия, разпределена в дивизии и роти и осъществява жадуваната от Васил Левски идея „за чиста и свята република!“ С прокламация към българския народ Райко Даскалов обявява България за Република с Министър председател Ал. Стамболовски; себе си - за главнокомандващ републиканска армия, а град Радомир обявява за столица на младата република, известна като РАДОМИРСКАТА РЕПУБЛИКА.

Тя съществува само няколко дни. Срещу републиканската армия, царят и правителството хвърлят юнкерски части и моторизирана картечна немска войскова част. Райко Даскалов е ранен тежко и Александър Димитров, по-късно министър в земеделското правителство, го превежда през Конювската планина до болница на Съглашението в Солун.

Докато д-р Р. Даскалов е в Солун, в България е окупирана от съглашенски войски. БЗНС участва във властта. Д-р Р. Даскалов се завръща в България като легендарен герой. В изборите за Народно събрание през 1919 г. БЗНС печели 85 мандата, и Ал. Стамболовски съставя коалиционно правителство, но не с леви партии, а с народници и с прогресиволиберали. Д-р Райко Даскалов замества две министерства и става комисар по репарационните въпроси. На 27 ноември 1919 г. е подписан убийствения за България Ньойски мирен договор.

Подписва го Ал. Стамболовски, който през цялото време на предвоената подготовка е водил упорита борба против въвличането на България в Първата световна война. Според Ньойския мирен договор България губи Южна Dobруджа, Западните покрайнини, Струмишкия окръг; Западна Тракия остава в ръцете на победителите, а по-късно е предадена на Гърция.

ЧЕСТИТ РОЖДЕН ДЕН!

С пожелание за здраве и незабрава на всичко написано!
 Петко Павлов - 29 юли
 Атанас Личев - 14 август;
 Олга Върбанова - 17 август;
 Стоян Колдов - 24 август;
 Маргарита Нешкова - 1 септември;
 Дарина Цветкова - 14 септември;
 Йорданка Христова - 24 септември.

ДА СИ СПОМНИМ...

Андрей Василев - 9 юли
 Искър Шуманов - 12 юли;
 Стефан Стамов - 20 септември;
 Елена Тилева - 29 септември.

ЖИВОТ БОРБА

На Искър Шуманов

Живот изпълнен със надежди и с вяра светла в утрешния ден.
 А в дните буни и метежни в СЪЮЗА и в смъртта си запленен!
 С перо и мисъл вдъхновена, гърмеше твоя неспокоен глас.
 Като камбана разлюляна
 Зовеше ни: "Напред към бъден час!"
 Изгнаник клет посрещ чужбина.
 Прогонен "ВРАГ" из поднебесен мир...
 Но ти завърна се в Родината:
 Живя! Бори се... Днес почивай в мир!

Иван Селановски

ЖЛЪТНАТ ЛИ ПОЛЯТА, знам

жетварска песен се разлей над зашумели класове и падат покосени те.
 Никнат сноп след сноп, във строй кръстци подир кръстци растат, а сякаш слънцето в застой обгаря с огнени лъчи!
 И въздухът племти, трепти, земята диша с огнен дъх!
 А плъзнат ли мъглите, знам, че есен твоите поля застила с първата слана и капят жълтите листа тук - там, навред се чуй гласът на морния орач.

Стеван Стамов

ПОЕЗИЯ

Поезията е безсънни нощи и за духа камбанен звън.
 Снейната магия лягам нощем, зората с нея вика ме навън.
 От Бога дар е, красота.
 Дъга е слънчева и още, тя мъдрост е от вечността и с нея ставам все по-друг.
 Реки, морета преминавам, но стиснал зъби, свил юмрук.
 Поезията е безсънни нощи. За страдаша залък хляб.
 Тя стопля ни във дни студени. Наслада е за стар и млад и святост земна, дадена ни свише.
 Чрез нея светлина изгрява, когато истини перото пише.
 В душата - пролетта стихия... И ако вече си я срещнал, опитай нейната магия!

Петко Павлов

ОПИЯНЕНИЕ

Със спомени чисти, с пориви смели вървя към щастливия ден.
 По пътя ми колко усмивки изгрели и колко е светло край мен!

Омраза и завист не знае сърцето раздава на всички любов!
 Със обич благата сърцето ми клето посреща живота суров.

Че който обича с любов многолика, събужда небесен копнеж по нещо неземно, по нещо велико, по някакъв светъл стремеж!

Поривът искрен е полет към пролет, от ангелски дух окрилен.
 Години на обич, синовно ви моля бъдете ми вечния ден!

Пенко Керемидчиев

ХАЙКУ

Задъхва се лятото по моста от изгрева до залеза.

Горещ вятър.
 Танц със саби танцува тревите.

Разъксани от вятъра
 Думи
 отнасят очакваното.

Пъстроцветна дъга мост над невъзможното.

Виолета Солникова

УТРО КРАЙ МОРЕТО

А беше утро, слънцето избухваше и вливаше пътека сред морето.
 По-сръбърна от женски пръстен, по-нежна от любовна песен.

А беше утро, бриза запокитваше най-нежните признания във подките. С божествената мъдрост на стихията, със мъката в моряшките невести.

А беше утро, чайките със крясъци се сливаха с вълните и със пяната-куп морски, древни вестоносци на бъдещия ден за появата.

А беше утро...

Вяра Дамянова

ПУСНИ МЕ ДА ЛЕТЯ

Много трудно вървя през пространството-време.
 Все се спъвам,
 и падам,
 и ставам.
 Губя представа
 къде съм.
 Изоставам.

Изпреварват ме коли, хора, костенурки и охлюви, с изранени нозе тичам по пътя напред. И протягам ръце, и безумна крещя срещу вятъра, и стихията грозна нежно зова:

"Намери ме, прегърни ме, издигни ме, понеси ме над калната мръсна земя, в мушица превърни ме и делеч от всички ме пусни да летя!"

Надежда Цанева

НА ВАСИЛ ЛЕВСКИ

На Карлово бе съдено да стане български светъл Витлеем, един Апостол огнен да отхрани, пред който да се закълнем...

На Ловеч бе съдено да стане нов, български Йерусалим, с кръвта на петвековни рани за бунт и смърт да се сплотим.

На Къкрина бе съдено да стане най-новото клеймо на Юда, смрачило в гняв дори Балкана, от кървав срам и от почуда!

На София бе съдено да бъде велика българска Голгота, венчан от смъртната присъда:
БЕЗСМЪРТНО ВЕЧЕН ЗА ЖИВОТА!

Петко Огойски

ОБИЧАМ ТЕ, РОДИНО

Обичам те, Родино, когато вишнев цвят пчеличките примамва в пролетния хлад, когато във земята и найните бразди овесеното зърнче започва да кълни.

Обичам те, Родино, когато в летен зной житата ти съзряват. И няма в теб покой и няма дни и нощи... Бледата луна в прибиране на хляба помага ни и тя.

Обичам те, Родино, кога на морен труд береме плодовете. И пак зацепи плуг в стърнищата. И в парка тревата пожълтей, листата се отронват и есенник повей.

Обичам те, Родино, кога под пухкав сняг, села и градове заспали са, но пак животът-труд не спира в работните ръце и в ритъма безкраен на твоето сърце.

Димитър Бойновски

СЛЪНЧЕВО КАТЕРЕНЕ

Нетрайна еднодневка съм, но знам по слънчев лъч нагоре се катеря, на чувствата вълщебната Сезам загубих, ала пак ще я намеря.

По-кратка съм от точка и мълча, затрупана от думи - не, не викам, от гордост кулата да изкача, напразно ще се правя на велика.

Защото малък подвиг съм и лъх и даром дишам, но живея смело, до края, до последния възddъх животът ми ще бъде мое дело.

Милена Филипова

ТЪРСЯ ЩАСТИЕ

Мечта за щастие неземно, се ражда в мене всеки ден. Уж всеки път е за последно, миражът мой превъплътен. Къде е щастието, питам и треви, и хора, но няма кой да отговори. В небето с птиците политам да търся щастие в простора.

Радка Гочева

ЗВЕЗДА

Една ясна звездичка на небето блести и в нея вторачвам морни очи... Не бледней, звездичке, в ясния ден, деня в нощ ще превърнеш на мен.

Всеки си има своя звезда, Бог му я дава за добрите дела, ясно ли свети или тъмней в небесата, безпогрешно за човека чертае следа.

Аз моля се Богу, от цяла душа, ако съм за живота достойна била, когато угасна да не угасне и тя, звезда да остане за други в света.

Живка Танчева

НА МОЯ ДРЕВЕН И СИЛЕН НАРОД

С челичен дух вървя през вековете съсипван от тегла и робски гнет, ти брулен бе сред мраз от ветровете, които съскаха през твоя плет.

С пожарища в села и градове просторът ти от ужас бе обзет; беснееха над тебе зверове изчадия на дявола проклет.

Но ти от пепелищата възкръсна и мрака със черешов гръм разпръсна; със българското слово проеха.

И аз, потомъкът ти, днес се кланям пред твоя дух чело си прекланям пред силата, с която оцеля!

Харалан Недев

ЛЕВИ!...

Исус Христос умувал мир искал на Земята. Крадецът се страхувал и скривал си вината.

Като плахи „артисти“ зад Папата се скрихте! Другари комунисти, кога се променихте?

Били сте християни?! Защо там в Белене, Персия разстреляхте до лани с хиляди, а не един?

Убиец не обича, не може и да люби. Що луд напразно тича и все в живота губи?

Край нямат ви лъжите. По дяволи вървете! В палати днес лежите! Парите ни върнете!

И Бог го е доказал този нечовешки гръх, затуй ви е наказал да живеете във страх!

Васил Каилов

СЪДБА

Излюпих се далеч преди фамозната „Марксистка ера“. В света на моите деди, в кипяща потна атмосфера.

Ялтенски търг ме хвърли тук сред самобитната естрада, където климатът е друг. Потресен съм от изненада!

Какъв морал, какъв живот, наподобяващ истинска забава! Като закономерен плод нараства неговата слава.

За безграницната Любов признателен съм на съдбата. Тя ми дари свят чисто нов и го крепи до днешна дата.

Мирчо Момчилов

ДАРИНА ЦВЕТКОВА

На 14 септември навършва 70 години.
ЧЕСТИТО!

Родена е в с. Баня, Карловско. Дълги години живее в с. Игнатица, Врачанско, родното село на родителите й.

Завършила е учителски институт с профил Музикален ръководител. Работила е като учителка, музикален ръководител, преподавател по музика и др. в областта на просветата и културата.

Сега живее в с. Зверино, Врачанско и е Председател на Литературно-творчески клуб към читалището в Зверино. Член е на Съюза на писателите земеделци в България от самото му учредяване. Участва със свои стихотворения във сборниците "Детелина" издание на Съюза на писателите земеделци. Пише поезия и проза на възрастни и деца. Издала е стихосбирките: "Пречистване", "Съзерцание", "Необятност", "Ех...", "Тингтя", "Обичник" и др. за възрастни. Новелата ѝ "Сърчице златно" е интересно четиво за юноши. Има и издадени множество книжки за деца: "Цветна дъга", "Водолейче" и др. Участва със свои произведения в алманаси и антологии. Носител е на национални и общински награди и отличия за поезия.

В последните години успешно се изявява и като редактор на книги от нови автори.

Мила Дарина, желаем ти много нови творчески успехи, здраве и късмет на теб и цялото ти семейство: съпруг, синове, снахи и внуци.

ОБИЧАМ

Обичам да съм сутрин в двора,
отдадена на работа
и с първия лазурен миг,
да сетя изненадващ благодат
от слънчевия Божи лик.
В гърдите неоткърен вик
да нашепва окрилен
в неродени стихове:
Здравей, прекрасен ден!

Обичам да съм сред природата
в жадувано дочакан час,
с вечерница блещукаща далече,
в безвремието - граничния компас
и в нощния всемир да се стопя,
усетила с душата си
благословението - мир и тишина!

И легнала върху премъдрата земя
да чувствам как ме приласка, а
как ме топли в пазвите на Любовта
с прегърдка майчинска.
И отмаявам.

Дарина Цветкова

ПОСЪРНАЛИ ПТИЦИ
от Маргарита Нешкова

Маргарита Нешкова е известна на широката читателска публика като с поезията си, така и с публицистично-документалните си творби, посветени на нейните предци, родови корени и роден край.

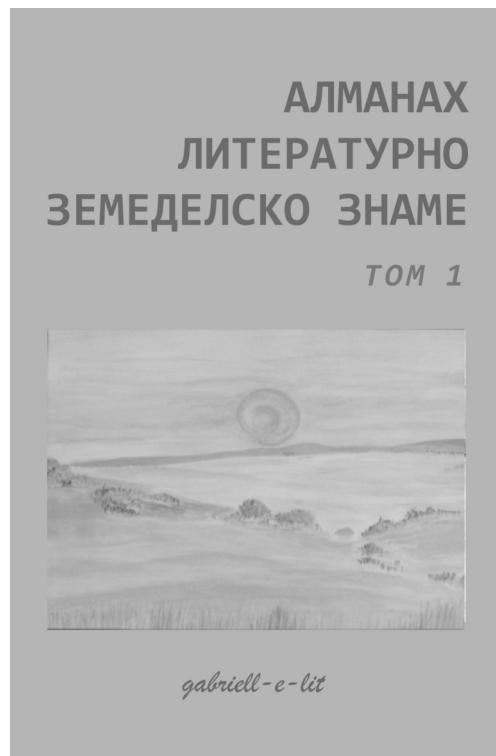
В новата си, десета поред книга „ПОСЪРНАЛИ ПТИЦИ“ тя се изявява успешно и като белетрист. В разказите от четирите части Ангел звеновода, Милена, Изплакана проза и Объркан свят авторката изгражда реални, ярки образи на хора, които изявяват своите характеристики при различни житейски обстоятелства. Героите са показани в тяхната индивидуална човешка същност със своите позитивни и негативни качества.

Забележително е, че в цялата книга авторката отстои свояте позиции и разбира за истинските морално-нравствени ценности у человека.

Особено прочувствени и затрогващи са разказите от цикъла „Изстрадана проза“, защото всичко в тях е преживяно и изстрадано.

Като цяло разказите в новата книга на М. Нешкова имат силно морално, социално и емоционално въздействие и ще предизвикат голям интерес.

На добър път към сърцата и душите на читателите?

АЛМАНАХ ЛИТЕРАТУРНО
ЗЕМЕДЕЛСКО ЗНАМЕ - ТОМ 1

ВЪЛШЕБНИТЕ СРЕЩИ

Посвещавам този разказ на всички "колеги" на татко политзатворници, които на онова незабравимо свиждане в затвора в Самоводене се лишиха от своя десерт, за да го подарят на мен, с много благодарност и обич!

Началното училище в селото е потънало в тишина и сякаш спи непробудно. Последен училищен зъвнец за този ден... Училището отново е като кошер.

Дъщерята на политзатворника, този ден е много разсеяна. Някаква радостна възбуда и неопределено приятно чувство я завладя от сутринга, желание по-скоро часовете да свършат и да се прибере въкци, за което нямаше видимо обяснение. От сутринга мислеше за баща си. Спомни си последното, обикновено свиждане, което беше преди три месеца. Когато отиваха към затвора, майка ѝ каза:

- Този път свиждането ще е свободно. Можеш да гушнем татко, без да се страхуваме, че някой ще ни се скара...

Тя през цялото време на пътя си мислеше - какво може да е това свободно свиждане?

- Мамо, какво точно значи свободно? Татко ще си тръгне ли с нас?... Стигнаха затвора и както обикновено имаше и много други хора, като тях. Всички се запътиха натам, където щяха да се срещнат с близките си затворници. Озоваха се в голямо помещение пълно с маси, наредени в една редица, и пейки от двете страни на масите, подобно на столовата в училището. Всички посетители седнаха от едната страна на масите. След десетина минути се появиха и затворниците и започнаха да се оглеждат за близките си, за да седнат срещу тях. Детето видя баща си и радостно завика:

- Татко, татко! Ние с мама сме тук...

Той седна точно срещу тях. Делеше ги само една маса. Детето нищо друго не виждаше освен баща си, не чу и забележката на майка си. Веднага се мушна под масата и се озова при баща си. Той я сложи в ската си, а тя с две ръчички го обградна и така се залепи за него, сякаш искаше завинаги да остане в прегръдката му. Така неподвижно остана, докато затворникът, седящ до баща ѝ, не я дръпна за ръчичката:

- Ти много обичаш баща си, нали?

- Да! Това е моят татко!

- Как се казваш?...

- Маргарита. Кръстена съм на баба Мария от Рогозен и на баба Мария от село Бешовица.

Затворника ѝ подаде някакво опаковано лакомство.

- Вземи това шоколадче от мен, и дано от сега нататък животът ти да е сладък, като това шоколадче.

Детето се поколеба, но баща му го настърчи. То погледна към майка си въпросително.

- Вземи го! Щом чичкото ти го дава.

- Маргаритка, ела чичко и при мен, и аз искам да ти дам нещо.

Тя пусна баща си, а той я прехърли от неговата страна. И тогава сякаш стана чудо. Толкова много чичковци ѝ подариха лакомства, че майка ѝ напълни почти цялата си чанта. Докато не се прибраха в къщи, тя не беше поискала да опита нито едно. Искаше първо да ги покаже на баба и дядо, да ги подреди на масата и да им се порадва. Тогава баща ѝ я подкани:

- Хайде, опитай нещо! Какво искаш да опитаме?

- Мамо, искам да опитаме едно шоколадче.

- Добре, ето това. Искаш ли?

Тя го пое от ръката на майка си и го задържа, като нещо много ценно, а то за нея беше и такова. Когато внимателно започна да го отваря се появи друго чудо.

- Мамо, виж!

Беше една банкнота, пъхната в опаковката. После намери и други...

Тази среща в затвора, която за нея беше вълшебна, се състои преди три месеца. Сега зъвнецът удари и тя първа напусна класната стая, сякаш поведена от някакво ново чудо. И през ум не ѝ минаваше, че в този ден, излизайки от училище на път за външни срещи, между училището и църквата, ще срещне баща си.

Този ден политзатворникът Цветан Цеков беше вече в родното село на съпругата си Христина, с която преди десет години се заклеха пред Бога, попа на селото и нейните родители, да се обичат и да си бъдат верни до края на дните си. Тази клетва, дадена не пред Държавния орган по бракосъчетания, а пред Бога, беше в основата на техния непоклатим брак, преминал през много изпитания, но оцелял до края на дните им. Христина, след близо десет години раздяла, дочака своя любим да се върне при нея от затвора и това се случи в този ден...

- Маргаритка е на училище каза Христина. Този срок е втора смяна...

- Аз ще отида да я посрещна... Не ми обяснявай! Помня къде е Началното училище. Сигурен съм, че тя ще мине по пътя, където ще я чакам.

Той подмина църквата, сградата на читалището и продължи. От дясната страна на улицата, срещу една от къщите, на уличната пейка, бяха седнали няколко жени. Той мина покрай тях и ги поздрави.

Още когато ги наблюдаваше жените се погледнаха, чудеха се и се питаха:

- Кой е този? Непознат е...

След неговия поздрав, една от жените го запита:

- Ти от кой хора си? Не си нашенец. На кой си на гости?

Това невинно любопитство не го смущи, и той беше селянин...

- Аз съм съпругът на Христина, дъщерята на Цеко Сирака. Пуснаха ме от затвора.

След този отговор той продължи. Отгреща вече идващо едно момиченце, облечено в тъмна престишка, с бяла якичка, със събрани и сплетени коси на две плитки, с ученическа чанта в дясната ръка. Той си мислеше: дали сега ще го познае?

Тя вървеше точно срещу него, по средата на улицата, между училището и църквата.

В този миг сякаш всичко беше притихнало от любопитство, как ще стане свидетел на тази среща.

Детето изведнък се спря и се вгледа в него. Той продължи и когато се изправи с него, пръв поздрави:

- Добър ден!

Детето отговори плахо, не свалийки очи от него, но бавно си тръгна. Направи няколко крачки, вървейки много бавно и го подмина. После се обърна. И той се беше обърнал. И тогава напълно се увери, че това е той.

- Татко! Това си ти, моят татко!

Пусна чантата си и разтворило ръчички полетя към него. Той приклекна, за да я прегърне.

Жените от пейката бяха вече станали и не успяваха да скрият сълзите си една от друга.

Маргарита Нешкова

Ситни – дребни
като камилчета

ПЕРИОДИЧНО

Щом избори се зададат насреща,
властниците за народ се сещат!

ГАРАНТИРАН УСТЕХ

Даваш
тук банкет,
там рушвет
ставаш
кмет!
Може депутат дори,
но с много повече пари!

УСЛОВИЕ

За да станеш кмет,
човече,
нужен е късмет.
И най-вече
нужно е да лъжеш, даже
и да мажеш!

И ПО ШИЯ, И ПО ВРАТ

Изборите как и да провеждат
и по шия, и по врат,
няма никаква надежда
за горкичия електорат!

УГОДНИК

Този политик
за всичко има трик
и морето му е до колене -
пред всеки пада на колене!

Бодил Розин

ЧАДЪРЫ

Щом имаш ти чадър Владика свой,
издигат те набързо, братко мой.
От памтивек така избрали са поп,
но времето смени се, каза стоп!
Чадърите направени сега са
с основа Евро в нашата висша класа.

ПЕНСИОНЕРСКИ МЕРАК

Искам да съм депутат,
да не съм с хроничен глад,
а с дебел зачервен врат!

Стоян Колдов

МЛАД КОМУНИСТ

С комунизма се захваща
мъртва птица в полет праща.
Лъжат го, че всичко може.
Моля те, прости му Боже!

Цветан Лалов

НЕГОВАТА МЪКА НА ВРАТАТА ЧУКА...

Бъчвата и бурето са пресъхнали,
че не са били напълнени...,
че го няма онова село
сред частните лозя запяло...

Разпродадоха и полето,
и на България сърцето...
Излюпиха се богаташи
стари наши и чужди алаши.

Празно е сега и качето
закла недорасло прасето,
че от тая пуста чума,
кой ще чуе неговата дума?

Георги Козарев

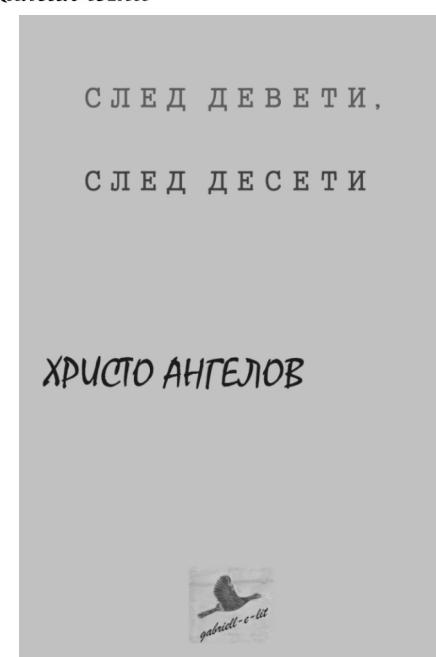
ДЕМОГРАФСКА КАТАСТРОФА

Велико преселение
вън от България
на нашето население
и млади, и стари...

ПАТРИОТИ

Не пият
кока кола и шампанско,
а само „Плиска“
и вино чирпанско!

Атанас Личев

1952 - 1953

На остров „Белене“ и във Скравена
бе нацията ни обезкръвена..
От сляпа завист и от злоба
човекът – звяр изпрати в гроба
в едно с „виновни“ и невинни
в онези черни, зли години...

А хиляди детски очички
от сутрин до вечер са плакали.
Със своите майки самички
те своите таковци чакали...

ПРИЗИВ ОТ НЕБЕТО

Чуйте! Хор от ангели небесни
във простора пее чудни песни!
„От днес нататък тази нация
ще заживее в демокрация!
Ще има изобилие навред!
Дори - реки от масло и от мед!
Но всеки българин да проумее,
че само с имане не се живее.“

...Отклик от земята...
И ето край кръглите маси
насядаха кръглите нули
със користни, тъмни нагласи:
Да лъжат, да грабят, да хулят
те този народец нещастен...
Труда му докрай да оброят...

Нов партиен призив:
„Хайде бе, другари! Пардон! Господи!
Ей я дълго чаканата свобода!
Бе аман от таз народна власт!
Вече всичко е за нас!“

Ангелите нека да си пеят!
Хората решиха да живеят...

ДАРЕНИЯ за в. „Литературно земеделско знаме“:

Атанас Личев - 30,00 лв.
Георги Козарев - 50,00 лв.
Живка Танчева - 20,00 лв.
Йордан Цолов - 50,00 лв.
Петко Огойски - 30,00 лв.
Петър Петков - 20,00 лв.
Цветанка Кръстева - 20,00 лв.
Тако Караванов - 10,00 лв.
Тома Томов - 50,00 лв.
Янко Георгиев - 20,00 лв.

Скъпи приятели,
БЛАГОДАРИМ ВИ!

РАЙКО ДАСКАЛОВ -

от детското до Версайския договор

от стр. 1

Освен загуба на територии, България трябва да заплати на държавите победителки 2,250,000,000 златни франка /в продължение на 37 г./. с 5% лихва и да предаде на Гърция, Югославия и Румъния 70,825 глави добитък, да дава на Югославия ежегодно в продължение на 5 години по 50,000 т. въглища. Няма право на наборна войска. Има право на 20,000 платена армия, но за да поддържа такава армия, България няма средства.

Д-р Райко Даскалов отправя обширно изложение до Председателя на Междусъюзническата Комисия Граф Шерице в София, в което описва тежкото положение на следвоена България. „Ако бихме могли да теоретизираме, бихме могли да изтъкваме аксиомата, че европейската война, на интензивна индустриална продукция, може да се води само от развити индустриални и финансова страни. България в това отношение бе въвлечена на буксир от силни индустриални и финансова страни. Колкото и малко в количествено отношение да представлява даденото от България в тая война, като индустриални и финансова средства, то за нейните сили, при нейното стопанство бе всичко, което тя имаше; то причини пълно изчерпване на нейните финанси, то бе пълно унищожение на финансово държавно стопанство.“

Когато излага всички доводи, относно вътрешното финансово състояние на държавата, д-р Райко Даскалов настоява пред Междусъюзническата комисия по репарациите за тригодишна отсрочка при плащанията по дълга.

Постигната е едногодишна отсрочка, и той не е доволен. Започват отново разговори и преговори, докато един ден идва желаната вест. Тригодишната отсрочка е постигната! България е спасена.

До негово Превъзходителство
Г-н Райко Даскалов и пр.

Г-н Комисар,

В заседанието си на 22 того, Комисията по репарациите в Париж, взе следното решение: В изпълнение на чл. 122 от Нийския договор Комисията по репарациите изменя, както следва плащанията установени по §§ 4 и 5 от чл. 121 на казания договор, ще се извърши от 1 юли 1924 г.

Ливио Бергезе

Отговорът на г-н Бергезе е пространен, с указания и разпоредби за изплащане на дълга и по него е склучена Конвенция между Българското правителство и Междусъюзническата комисия в България. Оттук нататък вече всичко е в ръцете на Правителството и трудолюбието на българския народ.

Според подписаната конвенция, тежестта на дълга трябва да се разпредели между градското и селско население в проценти така: 40% за градското население и 60% за селското. От горното се вижда, че тежестта пада преди всичко на селското население, затова Правителството пушка в ход поземлената реформа и тя дава добър резултат. Благоустройството се селата, озеляват се безимотни хора, строят се пътища, мостове, училища, нещо невиждано за онова време. Томаховката е заровена.

Д-р Райко Даскалов излиза с поредица статии във в. „Земеделско знаме“, известявайки политическото и финансово състояние на държавата ни. Комунистите негодуват, десните партии се спотайват, виновни за това състояние на държавата, и никаква вина не търсят в себе си. Народът иска съд за виновниците за националната катастрофа. За пръв път е проведен референдум в България. Със своя вот народът си казва думата виновниците за националната катастрофа да бъдат дадени под съд, но до съд не се стига.

Светът гледа с интерес какво става в България. Тя преодолява кризата безкървно, устремена към своя напредък.

Ползвана литература:

Личен архив на д-р Райко Даскалов; Спомени на близки хора и роднини; проф. Димитрина Петрова, доктор на историческите науки.

Живка Танчева

от стр. 1

ЕДНИ ОТ ПЪРВИТЕ

ИСКАМЕ:

Пълна, безусловна, юридическа реабилитация на всички репресирани по политически причини след 1945 г.;

Искаме информациите да не се диктува от ведомствата;

Политическият плурализъм да бъде гаранция за демокрацията;

Само равният с равен може истински да съзижда.

Искаме политически, икономически и правни реформи, промени в Конституцията. Всемогъщество на общественото мнение, упражнено чрез действителни парламентарни избори и парламентарен контрол върху управлението. Общество на производители, за да имаме общество на творци. Власть народна, а не административно-директивна „в името на народа“, със задължителни показатели, лимити и нормативи;

Свобода на промишлените предприятия държавни и доброволно учредени кооперации, за да могат наистина да прераснат в самостоятелни, самоиздържащи се стокопроизводители;

Свобода на пазара и стоково-парични отношения;

Искаме да се върне земята на селянина и правото да я ползва свободно;

Всички хора, отдали се на труд ще направят своята прененка. Неминуемо ще се искат чиста земя, ведро небе и придвижване от грубата сила, към духа на род, мъдрост и политически мир.

И днес, и утре, и през идните години, за да няма обезлюдени села, пустеещи земи, празни рафтове в магазините на хранителните стоки, ще поемат своя дял за състоянието на пазара, ще отстранят заплахата от деформации и кризи.

Широките врати на ежедневния и периодичен печат, радиото и телевизията ще ни бъдат основни средства за спор и участие в защита на конкурентните и исторически интереси.

Всички, които са запазили нравствени сили, достойнство и вяра в доброто, нека изпратят информация за себе си, своите близки, преминали през лагери, затвори, емиграция, кратки биографични бележки отговарящи: Име, презиме и фамилия; Номер на делото, годината и размера на присъдата; Реално изтърпени години; Желаи ли образуване на Клуб на репресирани след 1945 г. и членуване в него.

26.09.1989 г.

Публикуването на Програмата отложихме за по-късно, когато ще можем да организираме Национална конференция на клуба.

Националната конференция се състоя на 31.03.1990 г. в аурата на ВСС гр. Пловдив. На нея бяха приети Уставът и Програмата.

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

РЕДАКТОРИ:

Габриела Цанева
Кирил Назъров
Маргарита Дукова

Предпечат: gabrielle-e-lit kiril_draguch@abv.bg

контакти:

София, 1000
бул. „Дондуков“ №38;
gabrielle@mail.bg

интернет:

litzemedelskozname.free.bg
litzemedelskozname.blogspot.com
litzzname.blog.bg
litzemedelsko_zname@mail.bg